

Evropska usoda nižje gospodarske rasti bi Madžarsko lahko zaobšla

Priložnosti in nevarnosti v izbranih trgovinskih partnericah.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Rusija (790 milijonov evrov izvoza blaga v 2018, -6 %)

Pospešek domačemu kmetijstvu. V Rusiji naj bi v letu 2019 poželi 118 milijonov ton žitaric, od tega 75 do 78 milijonov ton žita. To naj bi bilo sicer manj kot rekordno v letu 2018 (135 milijonov ton). Rusija je v preteklosti povečala obdelovalne površine ter letno z izvozom žitaric zasluži 20 milijard dolarjev, kar je večja vrednost od izvoza orožja. Država je tudi vodilna pri izvozu žita, rib in sončničnega olja. Je tudi neto izvoznica perutnine ter je samooskrbna pri svinjini. Do leta 2024 načrtujejo povečati izvoz agroživilskih izdelkov na 45 milijard dolarjev. Državni program za spodbujanje kmetijstva je za leto 2019 težak 4,6 milijarde dolarjev. V začetku marca so ZDA podaljšale obdobje sankcij proti Rusiji, nov paket v ameriškem senatu pa predvideva uvedbo dodatnih, kot so omejitve pri razvoju energetskega projekta v svetu, omejitve pri poslovanju ruskih bank v tujini ter mnoge druge, vezane tudi na pomembne posameznike. Ne glede na simbolni pomen tega dokumenta je osnutek napisan zelo splošno in ne bi smel zamajati ruske mednarodne trgovine ali dolarskega financiranja ruskih bank.

Turčija (272 milijonov evrov izvoza blaga v 2018, -6 %)

Lokalne volitve zmanjšale krčenje gospodarstva v 1. četrtletju. Turška industrijska proizvodnja se je januarja znižala še peti zaporedni mesec, in sicer za 7,3 %, kar je manj po decembrski reviziji padca (-10 %). Februarski medletni padec je sodeč po podatkih o izvozu že nižji (okoli 5 %). Turški BDP naj bi letos upadel do 2,5 %, precej verjetneje je, da bo upadel manj, vendar bo rast posojil ostala nizka, ker centralna banka ne bo znatno znižala obrestne mere. Turčija je sicer tipična država, katere gospodarski cikel je močno vezan na razmere v globalnem gospodarstvu, tako prek povpraševanja po turškem blagu kot pri valutnem razmerju lire proti tujim valutam. Turški zasebni sektor

ima finančne obveznosti napram tujini v višini 64 milijard dolarjev. Konec marca 2019 so lokalne volitve vplivale na pospešitev gradbenih del, nekatera znižanja davkov naj bi tudi prispevala k višjemu trošenju. Kljub temu se je število prodanih stanovanjskih objektov v januarju medletno zmanjšalo za četrtno. Državne banke so okrepile posojanje za namen izgradnje lokalne javne infrastrukture, kar pomeni, da se je del rasti zopet izposodil iz prihodnosti.

Madžarska (870 milijonov evrov izvoza blaga v 2018, +13 %)

Priljubljena država svetovnih avtomobilistov. Madžarska je kot ena redkih držav v srednji Evropi kljubovala padcem v industrijski proizvodnji, ki je bila januarja medletno višja za 4,4 %. Kljub stavki v Audijevi tovarni v Gyoru, ki je ena največjih tovarn za sestavljanje motorjev, se je proizvodnja vozil povečala skoraj za 5 %. Na Madžarskem letno sestavijo pol milijona vozil, do leta 2023 naj bi število naraslo na 800.000, ko bo nova tovarna BMW začela delovati. To tudi pomeni, da se bo del izvoza slovenskih avtomobilskih delov usmeril tudi v to državo, ki je geografsko gledano naša sosedka. Skladno z razvojem avtomobilске in elektronske industrije v državi se povečuje tudi število prijavljenih patentov, ki je pri Evropskem patentnem uradu v 2018 znašalo 120, kar je za četrtno več kot leto prej. Sektor, ki se krepi ne glede na morebitno upočasnjevanje gospodarske rasti, je tudi internetna trgovina. Podobno kot v sosednjih državah se je njena rast šele dobro začela, saj je ta v lanskem letu porasla za 17 % na 1,3 milijarde evrov in predstavlja 4,5 % celotne. Okoli 3,2 milijona spletnih nakupovalcev v povprečju nameni 35 evrov eni transakciji. [gg](#)